

Ontwerpbesluit Verlenen ontheffing

Waterschap Rivierenland
Mevrouw I.M. Mulder
Postbus 599
4000 AN Tiel

Datum
13 april 2022

Zaaknummer
2021-013922

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 12

Locatie
Drielandenpunt Rijswijk

Gemeente
Buren

Activiteit
Aanleg NVO en dempen watergang

Beste mevrouw Mulder,

Hierbij ontvangt u een ontwerpbesluit over bovengenoemde aanvraag. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Ontwerpbesluit

U ontvangt nu het ontwerpbesluit. U mag pas met de activiteiten beginnen als u het definitieve besluit heeft ontvangen.

Wij publiceren dit ontwerpbesluit www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen op dit besluit reageren door middel van het indienen van een zienswijze. Als wij reacties ontvangen, krijgt u hierover bericht.

Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan mondeling door contact op te nemen met het Provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99, schriftelijk via Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

13 april 2022

Zaaknummer

2021-013922

Blad

2 van 12

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Plv. teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03566778, 03580924, 03587875, 03605105, 03685404

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

Datum
13 april 2022

Zaaknummer
2021-013922

Blad
3 van 12

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Waterschap Rivierenland, De Blomboogerd, 4003BX Tiel, hierna te noemen de aanvrager, van 8 november 2021 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 8 november 2021 ontvingen wij een aanvraag van Waterschap Rivierenland voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de heikikker en het opzettelijk verstoren van de heikikker.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten en ter bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 6 januari 2022 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij bij brief van 8 december 2021 hebben verzocht. Op 6 april 2022 hebben wij aanvullende stukken ontvangen.

Er heeft een toets plaatsgevonden naar de effecten van het project en de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied. Er is aangegeven dat er geen negatieve effecten zijn. De initiatiefnemer vraagt geen vergunning aan.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Datum
13 april 2022

Zaaknummer
2021-013922

Blad
4 van 12

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8 lid 1 en lid 5, van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Waterschap Rivierenland, De Blomboogerd 1, 4003 BX Tiel;

voor de soort, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soort, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
Heikikker (<i>Rana arvalis</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	A, B
	Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

- A. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
- B. Artikel 3.8 lid 5b onder 1 van de Wnb: in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied zoals aangegeven in de figuren 1 en 2 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 1 november 2023 uitgevoerd zijn.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-013922.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Datum
13 april 2022

Zaaknummer
2021-013922

Blad
5 van 12

6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-013922.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-013922.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de heikikker.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden wordt door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-013922. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. Vanaf het moment dat verstorende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2021-013922.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum
13 april 2022

Zaaknummer
2021-013922

Blad
6 van 12

Soortspecifieke voorschriften

14. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elk geval het wegvangen van de in de watergangen aanwezige dieren.
15. Als in de broedperiode gewerkt wordt dienen aanwezige broedgevallen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te blijven. Een deskundige op het gebied van vogels dient te bepalen of en welke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.
16. De werkzaamheden worden in de minst kwetsbare periode van de heikikker uitgevoerd.
17. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden aanwezige dieren weggevangen en verplaatst naar geschikt habitat in de directe omgeving. De watergangen waar werkzaamheden plaatsvinden, moeten zodanig worden afgeschermd dat voorkomen wordt dat dieren terugkeren in de betreffende watergangen. Na afronding van de werkzaamheden moet de afscherming weer worden verwijderd.
18. De natuurvriendelijke oever wordt in het droge aangeleverd. De natuurvriendelijke oever wordt vanuit de oever gegraven, waarbij een 'dammetje' tussen de aan te leggen oever en het water blijft staan. Dit dammetje wordt op het laatst weggehaald, zodat vertroebeling van het water zoveel mogelijk wordt voorkomen.
19. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden rijplaten gelegd in het plangebied om verdichting van de bodem en verwonden en doden van heikikkers te voorkomen. Er mag alleen van de rijplatenbaan gebruik gemaakt worden om met de kraan of andere zware materialen door het plangebied te rijden.

Datum
13 april 2022

Zaaknummer
2021-013922

Blad
7 van 12

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Het waterschap is voornemens maatregelen uit te voeren die voortvloeien uit de Kaderrichtlijn Water (hierna: KRW). Eén van deze maatregelen is het realiseren van natuurvriendelijke oevers. Omdat hiermee het waterbergend vermogen wordt vergroot, zal de bestaande duiker aangepast moeten worden om genoeg water te kunnen af- of aanvoeren indien nodig. Met de grond die vrijkomt bij de aanleg van de natuurvriendelijke oever wordt een watergang gedempt. De werkzaamheden staan gepland om te starten rond half juli 2022 en duren ongeveer twee weken.

Op het aanvraagformulier en in de bij de aanvraag toegevoegde notitie “Notitie nader onderzoek heikikker/poelkikker/rugstreeppad/grote modderkruiper plangebied Drielandenpunt” (Willemsen, 2021) zijn opgenomen:

- het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de resultaten;
- een effectbeoordeling van het project;
- de te nemen mitigerende of compenserende maatregelen;
- alternatievenafweging;
- onderbouwing wettelijk belang;
- beoordeling staat van instandhouding.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

Er heeft een ecologische onderzoek plaatsgevonden naar amfibieën en vissen in 2021. De aanvrager heeft aangegeven dat de onderzoeken zijn uitgevoerd op basis van de kennisdocumenten van BIJ12.

Tijdens de avondrondes in maart zijn op meerdere locaties heikikkers roepend waargenomen, waaronder de watergang waar de natuurvriendelijke oever gerealiseerd wordt. Ook in een watergang ten zuidwesten van deze watergang, buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden, zijn roepende heikikkers vastgesteld. Hiermee staat vast dat de watergang leefgebied vormt voor de heikikker. Dit leefgebied wordt aangetast als gevolg van de graafwerkzaamheden die nodig zijn om de natuurvriendelijke oever aan te leggen. In de te dempen watergang zijn geen roepende heikikkers of eieren waargenomen en geen larven van de heikikker gevangen. Deze watergang heeft geen functie voor de soort.

Niet aangetroffen zijn:

- Jaarrond beschermde nesten, vleermuizen, reptielen, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

Preventieve maatregelen

De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode van de heikikker om doden en verwonden te voorkomen.

Mitigerende maatregelen

De natuurvriendelijke oever wordt vanuit de oever gegraven, waarbij een ‘dammetje’ tussen de aan te leggen oever en het water blijft staan. Dit ‘dammetje’ wordt op het laatst weggehaald. Hiermee wordt vertroebeling van het water zoveel mogelijk voorkomen. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden rijplaten geplaatst in het plangebied. De kraan wordt via deze rijplaten door het plangebied verplaatst. Op deze manier wordt aandrukken van de grond zoveel mogelijk voorkomen. Voordat de kraan wordt verplaatst, worden de rijplaten nagekeken op aanwezige fauna en eventueel aanwezige individuen worden verplaatst om aanrijding te voorkomen. De ligging van de rijplatenbaan is aangegeven in figuur 3 van bijlage 3.

Datum
13 april 2022

Zaaknummer
2021-013922

Blad
8 van 12

Beoordelingskader

Tabel 2 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 2 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project.	Ja
Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.	Ja
De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd.	Ja
De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief.	Ja
Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd.	Ja
De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.	Ja

Extra toelichting andere bevredigende oplossing

In de laatste jaren is al 450 meter natuurvriendelijke oever aangelegd. De watergang in het plangebied sluit aan op deze al aangelegde natuurvriendelijke oever en met de nieuwe aanleg wordt een ecologische verbindingszone gerealiseerd. Hiermee zijn de werkzaamheden locatiegebonden. Als de werkzaamheden niet worden uitgevoerd, wordt het lastig te voldoen aan de KRW-doelen in het gebied. De natuurvriendelijke oever wordt alleen aan de oostelijke kant van de watergang aangelegd, aan de overzijde worden geen werkzaamheden verricht. Het leefgebied van de heikikker in de watergang wordt daarmee slechts deels aangetast. De aantasting betreft daarnaast een tijdelijk negatief effect, want op termijn biedt de natuurvriendelijke oever meer geschikt habitat voor de heikikker dan de watergang in de huidige situatie doet. Er worden rijplaten gelegd in het plangebied om slachtoffers te voorkomen. Afrasteren van de rijplaten om te voorkomen dat dieren worden aangereden door de kraan is niet mogelijk omdat er onvoldoende ruimte voor de draaicirkel van de kraan. Om te voorkomen dat dieren worden aangereden, worden bij het verplaatsen van de kraan de rijplaten gecontroleerd op aanwezige heikikkers of andere dieren en indien nodig, worden deze verplaatst. Hiermee wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezigheid van de heikikker in het plangebied.

Extra toelichting belang

De werkzaamheden maken deel uit van de maatregelen die voortvloeien uit de KRW. De KRW is erop gericht de kwaliteit van watersystemen te verbeteren, zoals grondwater en oppervlaktewater. Het moet de vervuiling van waterlichamen verminderen en voorkomen, duurzaam watergebruik bevorderen en de effecten van overstromingen en droogte te beperken. Door het aanleggen van een natuurvriendelijke oever zal de ecologische kwaliteit in het plangebied worden versterkt en wordt het waterbergend vermogen vergroot. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het voldoen aan de doelen die zijn gesteld in het KRW.

Extra toelichting gunstige staat van instandhouding

Het toekomstperspectief van de heikikker is ongunstig. Dit heeft onder andere te maken met het intensieve landbouwkundig gebruik waar de soort onder leidt. Daarnaast spelen verdroging, insecticiden en klimaatopwarming een rol. De verspreiding van de heikikker in Gelderland laat voor de periode 2009-2018 een achteruitgang van het aantal bezette km-hokken zien. Dit heeft mogelijk te maken met de verslechterende kwaliteit van het leefgebied. Als gevolg van de uitvoering

Datum

13 april 2022

Zaaknummer

2021-013922

Blad

9 van 12

van het project zal het projectgebied er kwalitatief op vooruitgaan voor de heikikker. Hiermee wordt de situatie er op termijn beter op voor de heikikker. Voor de tijdelijke situatie is er voldoende geschikt leefgebied beschikbaar. Een negatief effect op de staat van instandhouding is niet te verwachten.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

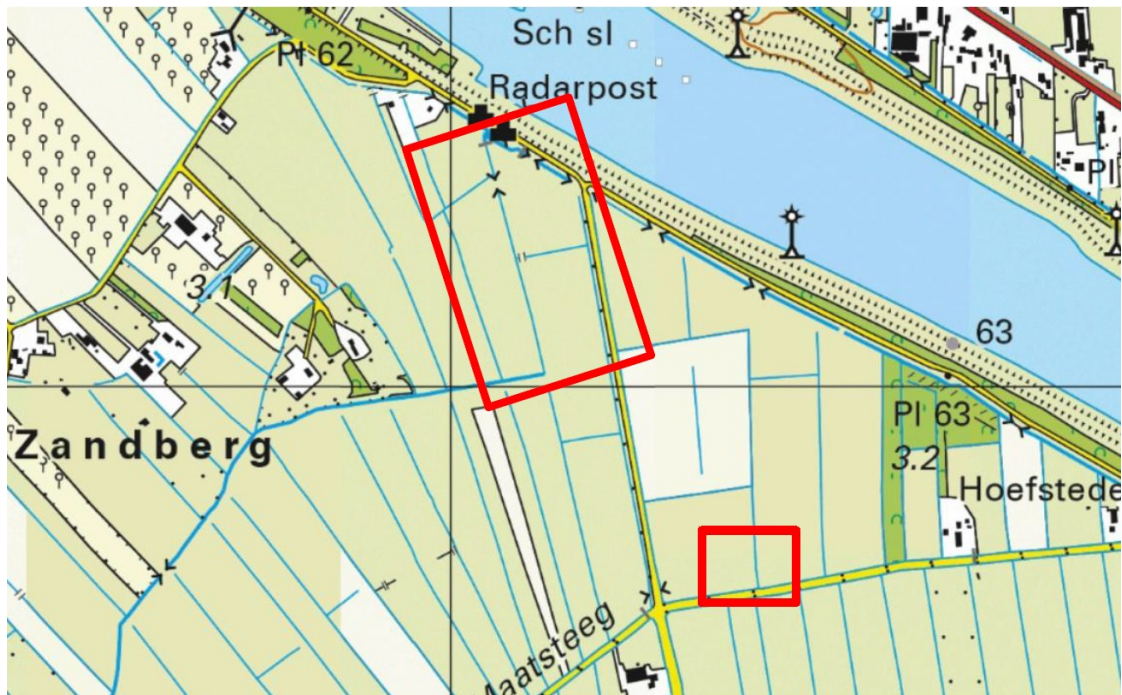
Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
13 april 2022

Zaaknummer
2021-013922

Blad
10 van 12

BIJLAGE 2

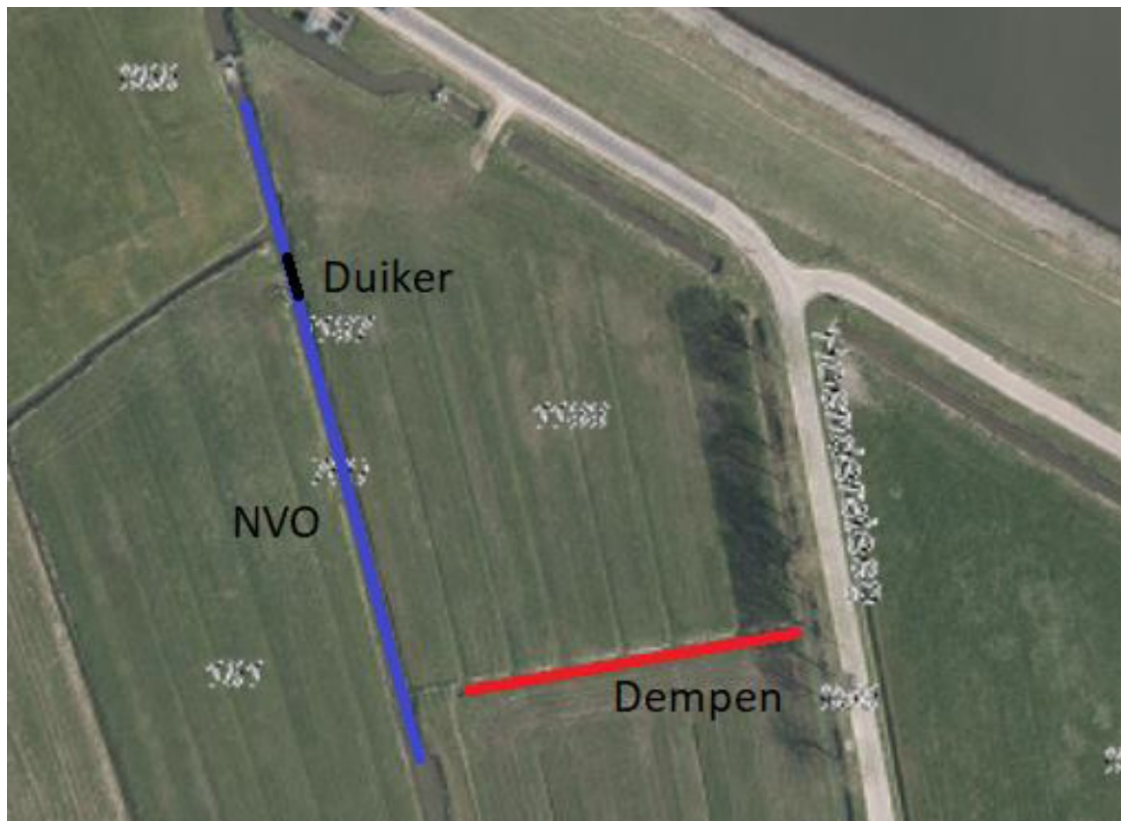

Figuur 1: Plangebied binnen bovenste rode kader (Willemsen, 2021)

Datum
13 april 2022

Zaaknummer
2021-013922

Blad
11 van 12

Figuur 2: Uitsnede plangebied met in blauw de watergang met de aan te leggen natuurvriendelijke oever en in rood de te dempen watergang

Datum
13 april 2022

Zaaknummer
2021-013922

Blad
12 van 12

BIJLAGE 3

Figuur 3: Aan te leggen rijplatenbaan aangegeven met rode stippellijn (Mulder, 2022)